

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo pravnega akta predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega lokalna skupnost ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Odloka o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje kamnoloma Laže-1, 2. etapa obsega:

- Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje kamnoloma Laže-1, 2. etapa (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 28/2017 z dne 09. 06. 2017),
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje kamnoloma Laže-1, 2. etapa (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 50/2017 z dne 27. 10. 2017).

ODLOK

O OBČINSKEM PODROBNEM PROSTORSKEM NAČRTU ZA OBMOČJE KAMNOLOMA LAŽE-1, 2. ETAPA

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(predmet odloka)

(1) S tem odlokom se sprejme Občinski podrobni prostorski načrt za območje kamnoloma Laže-1, 2. etapa (v nadaljevanju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa).

(2) Območje je določeno s prostorskimi sestavinami dolgoročnega plana Občine Sežana (za območje Občine Divača) za obdobje 1986–2000, dopoljenega 1989, 1992, 1995, 1996, 1999, 2003 in 2010 ter prostorskimi sestavinami srednjeročnega družbenega plana Občine Sežana (za območje Občine Divača) za obdobje 1986–1990, dopoljenega 1989, 1992, 1993, 1995, 1996, 1999, 2003 in 2010.

(3) OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa je izdelalo podjetje EM.GE d.o.o., Pavšičeva ulica 6, 1000 Ljubljana pod številko 1505/2013.

2. člen

(namen priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta)

Namen izdelave OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa je omogočiti širitev kamnoloma in zagotoviti dodatne količine mineralne surovine, ker so na obstoječem območju pridobivalnega prostora rezerve že pri koncu.

3. člen

(vsebina občinskega podrobnega prostorskega načrta)

(1) OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa vsebuje tekstualni in kartografski del.

(2) Tekstualni del obsega odlok z naslednjo vsebino:

- opis prostorske ureditve, ki se načrtuje s podrobnim načrtom;
- umestitev načrtovane ureditve v prostor;
- zasnovo projektnih rešitev in pogojev glede priključevanja objektov na gospodarsko javno infrastrukturo in grajeno javno dobro;
- rešitve in ukrepe za varstvo okolja, naravnih virov in ohranjanja narave ter ohranjanja kulturne dediščine;
- rešitve in ukrepe za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, vključno z varstvom pred požarom;
- etapnost izvedbe prostorske ureditve;
- velikost dopustnih odstopanj od funkcionalnih, oblikovalskih in tehničnih rešitev;
- druge pogoje in usmeritve za določitev meril in pogojev po prenehanju veljavnosti podrobnega načrta.

(3) Kartografski del obsega:

1a	Izsek iz plana	1:5000	
1b	Izsek iz PUP-a	1:5000	
2a	Geodetski načrt	1:1000	
2b	Katastrski načrt	1:5000	
3a	Načrt gradbene parcele na geodetskem načrtu		1:1000
3b	Obodna parcelacija na katastrskem načrtu		1:1000

4	Stanje kamnoloma po končani 1. etapi	1:1000
5	Faznost odpiranja 2. etape kamnoloma	1:1000
6	Situacija I. faze	1:1000
6b	Prečni in vzdolžni profil I. faza	1:1000
7	Situacija II. faze	1:1000
7b	Prečni in vzdolžni profil II. faza	1:1000
8	Situacija III. faze	1:1000
8b	Prečni in vzdolžni profil III. faza	1:1000
9	Situacija saniranega kamnoloma	1:1000

II. OPIS PROSTORSKE UREDITVE

4. člen

(opis obstoječega stanja)

(1) Razširjeni pridobivalni prostor kamnoloma Laže-1, 2. etapa bo omejen s sledečimi prostorskimi elementi:

- na vzhodu poteka po meji namenske rabe LN-1 (območje nadzemnega pridobivalnega prostora),
- na jugu se nahaja plato separacije, drobilnice, deponije, asfaltne baze in betonarne,
- na zahodu je meja raziskovalnega prostora, ki je hkrati tudi meja namenske rabe LN-1,
- na severu je meja izbrana s potmi s parcelnimi številkami 1316/80, 1316/82 in 1316/85 k. o. Laže.

(2) V globino omejuje odkopni prostor nivo osnovnega platoja, ki se nahaja v kamnolomu Laže-1, 2. etapa na koti +650 m. Po zaključenem odkopavanju naj brežine ne presegajo naklona 38°.

(3) V kamnolomu Laže-1, 2. etapa so razvite osnovne etaže na kotah E +650, E +660, E +670, E +680, E +690 in E +700 z vmesnimi etažnimi ravninami širine preko 10 m.

(4) Jugovzhodna brežina ob visokonapetostnih daljnovodih se sproti sanira tako, da se na večjem delu tega območja kamnoloma izvede tehnična sanacija, delno pa tudi biološka sanacija.

(5) Za razvoj kamnoloma pri izkoriščanju nadaljnjih faz se bo uporabljala kamnolomska cesta, ki je zgrajena po jugozahodni brežini in poteka mimo prostora za predelavo sekundarnih in trenutno odpadnih mineralnih surovin. Za odpiranje in začetni razvoj kamnoloma Laže-1, 2. etapa se bo uporabila že zgrajena cesta ob SV robu kamnoloma. Ta cesta se bo podaljšala do kote +730 m.

5. člen

(opis odpiranja in napredovanja odkopnih polj)

V kamnolomu Laže-1, 2. etapa bo odpiranje odkopnih polj začeto z vrha navzdol od skrajne meje na vzhodni strani kamnoloma. Odkopni prostor je konstruiran tako, da so delovne etažne brežine maksimalne višine 10 m, naklon delovnih brežin pa ne večji od 75°. Dodatno bodo razvite še etaže E +710, E +720 in E +730.

6. člen

(območje občinskega podrobnega prostorskega načrta)

(1) Območje OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa obsega zemljišča predvidena za ureditev izkoriščanja mineralne surovine na naslednjih parcelah: 1316/101 (delno), 1316/83, 1316/81, 1316/39, 1316/38, 1316/37, 1316/36, 1316/35, 1316/34, 1316/31 (delno), 1316/30, 1316/29, 1316/28, 1320/14, 1320/13, 1320/12 in 1316/84, vse k.o. Laže.

(2) Območje OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa obsega po fazah parcele oz. dele parcel s številkami:

- Faza I:

1316/101 (delno), 1316/39, 1316/81 (delno pot);

- Faza II:

1316/37, 1316/38, 1316/28, 1316/29 (delno), 1316/30, 1316/34, 1316/35, 1316/36, 1320/12, 1320/13, 1320/14, 1316/81 (delno pot), 1316/83 (delno pot), 1316/84;

- Faza III:

1316/31 (delno), 1316/29 (delno), 1316/83 (delno pot).

(3) Skupna površina teh parcel in delov parcel obsega 18,44 ha.

(4) V območju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa potekata tudi dve poti na naslednjih parcelah: 1316/81 in 1316/83, obe k.o. Laže. Skupna površina obeh parcel obsega 0,27 ha.

III. UMESTITEV NAČRTOVANE UREDITVE V PROSTOR

7. člen

(vplivi in povezave s sosednjimi območji)

Del območja kamnoloma Laže-1, 2. etapa, ki je predmet tega OPPN, predstavlja naravno prostorsko nadaljevanje v smeri proti severu od obstoječega kamnoloma Laže, kjer so deli že uspešno sanirani, deloma pa predstavlja zadnji še aktivni del kamnoloma. Zaradi svoje lege, ki se umika stran od naselja Laže, vplivi na sosednja območja niso predvideni.

8. člen

(višine in širine delovnih etaž in etažnih ravnin)

(1) Optimalna višina etaže je tista, ki zagotavlja varno delo, ekonomičnost dela, zmogljivost vrtnalnice in nakladalno-transportne mehanizacije ter minimalna pomožna dela.

(2) Na osnovi izkušenj pri odkopavanju apnenca v obstoječem kamnolomu Laže dajejo etaže višin med 10 m in 15 m optimalne rezultate pri pridobivanju. To velja za tehnologijo nakladanja z bagrom, kjer ni potrebe po dodatnem prerivanju in narivanju izkopane hribine.

(3) Višina kupa odstreljenega materiala je (z ozirom na izkušnje iz obstoječega dela kamnoloma) 2/3 višine delovne etaže.

(4) Glede na predhodne ugotovitve so v kamnolomu Laže-1, 2. etapa privzete višine delovnih in končnih etaž 10 m. Etažne ravnine se formirajo na E +650, E +660, E +670, E +680, E +690, E +700, E +710, E +720 in E +730.

(5) Širina delovne etažne ravnine znaša minimalno 21 m in je določena glede na rezultate geomehanskih raziskav ob upoštevanju tehničnih karakteristik uporabljene mehanizacije.

(6) Minimalna širina etaže pri formiranju končne brežine je 10 m.

(7) Izvajalec rudarskih del (oziroma tehnični vodja) je dolžan v primeru poslabšanja geomehanskih pogojev na območju odkopavanja povečati minimalno širino delovne etažne ravnine ter tako poskrbeti za varnost zaposlenih in strojev.

9. člen

(nakloni delovnih in končnih brežin)

(1) Maksimalen še dopusten kot končne brežine kamnoloma je 38° , kar zagotavlja stabilnost posameznih končnih etažnih brežin 60° .

(2) Končne brežine, kjer poteka glavna transportna pot (stalna kamnolomska pot), se formirajo pod tem naklonskim kotom.

(3) Delovne brežine etaž se formirajo pod naklonom 70 do 75° . Zmanjševanje naklona brežine bi predstavljajo težave pri pridobivanju, še zlasti pri polnjenju minskih vrtin.

10. člen

(čiščenje - poseka in odkrivanje območja odkopavanja)

(1) Na območju odkopavanja je treba predhodno posekati in odstraniti drevje in grmičevje na še neodkriti površini približno 18,44 ha. Drevje je treba peljati izven območja odkopavanja, grmičevje pa zbrati na kupe in ob strogi zagotovitvi požarne varnosti tega območja sežgati.

(2) Odstranjeno odkrivko se odvaža na poseben plato za predelavo, kjer se ločita jalovina in humus od uporabne hribine. Tako ločeni jalovina in humus se uporabita za kasnejšo sanacijo in biološko rekultivacijo kamnoloma.

11. člen

(pripravljalna dela)

(1) Po poseki drevja in odstranjevanju grmičevja ter odkrivanju kamnoloma se izvede geodetsko zakoličenje območja kamnoloma, kjer je predvideno odkopavanje. Vzpostavi se mreža profilov, ki se mora ujemati s projektnimi profili.

(2) Še pred poseko drevja in odkrivanjem kamnoloma se vidno označijo mejniki na vseh lomnih točkah, tako da se na teren prenesejo meje pridobivalnega prostora.

(3) Zgradi se dostopna cesta do kote +730m n.v. za dostop mehanizacije.

(4) Po pridobitvi dovoljenja za izkoriščanje se dokonča še izgradnja dostopne ceste po jugozahodnem robu kamnoloma.

12. člen

(čas trajanja izkopa v kamnolomu Laže-1, 2. etapa)

Ob upoštevanju načrtovanega letnega odvzema 300.000 m³/leto tehničnega kamna – apnenca v raščnem stanju in izračunane skupne odkopne zaloge znotraj odkopnega prostora kamnoloma Laže-1, 2. etapa dobimo čas izkopa, ki znaša: 10,743.600 m³ /300.000 t /leto = 35,8 let.

13. člen

(brežine)

(1) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mora tekom izkoriščanja formirati končne, začasne končne in delovne brežine.

(2) Končne brežine predstavljajo brežine, kjer se odkopavanje tehničnega kamna – apnenca zaključi in se ne bo več izvajalo. To so predvsem brežine ob pasu VN daljnovodov in ob glavni transportni poti ob odkopnem polju kamnoloma, ki poteka po zahodni strani odkopnega prostora. Te brežine je treba sproti sanirati in biološko rekultivirati, tako da zagotavljajo trajno stabilnost in varnost do okolja.

(3) Začasne končne brežine so tiste brežine etaž, kjer se bo v naslednjih srednjeročnih in dolgoročnih obdobjih nadaljevala širitev in s tem tudi odkopavanje apnenca. Te brežine je treba odkopavati s takimi nakloni, da se zagotovijo stabilnostne razmere pobočja in preprečijo morebitna izklinjenja ter geološki zdrsni plasti. Brežine morajo biti zaključene tako, da omogočajo nadaljevanje odkopavanja s čim manj dodatnimi stroški in pripravljalnimi deli. Na teh brežinah se ne izvaja dokončna biološka rekultivacija, kajti gre za etaže, s katerih se bo v srednjeročnem obdobju nadaljevalo izkoriščanje apnenca.

(4) Delovne brežine so tiste brežine, ki so formirane v času izvajanja del in morajo zagotavljati učinkovito tehnologijo pridobivanja apnenca, varno delo zaposlenih in varnost do okolja. Sanacija in biološka rekultivacija se bo izvajala predvsem z materiali pridobljenimi iz

odkrivke in jalovih vložkov kamnoloma. Kvalitetnejše materiale za sanacijo, kot so humus, lapor in boljša kamnita-zemeljska mešanica, je treba posebej deponirati in jih vgraditi v sanacijsko telo zgornjih plasti kot obdelovalni sloj.

14. člen

(tehnična sanacija)

(1) Iz neuporabnih gradbenih odpadkov ter iz preostanka kamnine po predelavi s postopkom R-5 (največ drobnih mineralnih odpadkov < 10 mm) se pripravi umetna zemljina.

(2) Umetno pripravljena zemljina se bo vmešala v tla ali na tla z namenom, da se izboljša ekološko stanje zemljine, in sicer v okvir sanacije kamnoloma na območjih in površinah, kjer so končana dela pridobivanja apnenca. Razgrinjanje zemljine se izvaja v slojih debeline največ do 1 m.

(3) Ko je tehnična sanacija končana delno ali v celoti, se lahko prične z izvajanjem biološke rekultivacije površin in brežin kamnoloma.

(4) Tehnična sanacija kamnoloma oz. končnih brežin in reliefa terena se izvaja sproti z odkopavanjem etaž od zgoraj navzdol in generalno v smeri od severa proti jugu do osnovnega platoja. Tako je mogoče po vsaki formirani etaži ali delu etaže do končne kote in varnega naklona izvesti tehnično sanacijo in rekultivacijo tega dela.

(5) S tehnično obnovo degradiranih površin kamnoloma bo izvedeno končno oblikovanje površine terena v reliefno in krajinsko sprejemljivo obliko.

(6) Končno oblikovanje bo izvedeno v terasasti obliki s sistemom etažnih ravnin in z osnovnim platojem. Tehnična sanacija pri izravnavi površin, zaobljenju in omiljenju štrlečih robov se izvaja v skladu s predvideno namembnostjo območja. Nasipanje se izvede zaradi prilagajanja končne oblike krajinski podobi ter kot osnovo za razprostrtje humusnega sloja in plodne zemlje.

(7) Pri oblikovanju terena moramo upoštevati tudi odvodnjavanje, zato je treba predvsem pri osnovnem platoju kamnoloma predvideti rahle prečne naklone (1,5%), usmerjene proti zunanjem robu platoja, vzdolž katerega je predviden odvodnjevalni kanal ter na posameznih končnih etažnih ravninah vzdolžne naklone 4% v smeri obstoječega zbiralnika vode izven pridobivalnega prostora.

15. člen

(biološka rekultivacija)

(1) Po končani tehnični sanaciji terena, ki predstavlja formiranje terasaste oblike terena in izravnavo brežin do končnega naklona, se izvede biološka rekultivacija oz. ozelenitev površin, ki so predvidene za ponovno pogozditev.

(2) Za biološko rekultivacijo je najprej izvedena fina izravnava terena oz. osnovnega platoja. Sledi razprostiranje kvalitetnejših materialov v plasteh, kar bo omogočalo biološko rast in razvoj vegetacije.

(3) Na že formirane, rahlo nagnjene površine kamnoloma, se nasipa zemljino in humus v zaporednih plasteh skupne debeline 0,9 m. Brežine kamnoloma z gravitacijskim nasipavanjem z etažnih ravnin se prekrije s plastjo zemljin in humusa. Tako pripravljene površine v začetni fazi vegetacije se zasadi z lokalno travno mešanico z močnejšimi koreninami ali s kakšno drugo avtohtono kulturo nižje rasti zaradi obogatitve rastišča in stabilizacije tal.

(4) Površino osnovnega platoja kamnoloma na etaži E +650 se prekrije najprej z 0,6 m debelo plastjo zemljin, na začetku z jalovimi vložki in nekaj revnejšo zemljino in na vrhu z bolj kvalitetno zemljino. Čez to plast se razprostre po celotni površini (cca. 59.500 m²) še plast humusa debeline cca. 0,3 m.

(5) Tako biološko rekultivirana površina oz. zemljišče zagotavlja učinkovito vegetacijo in preprečuje erozijo ter je pripravljena za ozelenitev.

(6) Rekultivirano površino osnovnega platoja se spremeni v travnik, ki lahko pozneje prevzame tudi neko drugačno – urbano funkcijo.

(7) Zaradi varstva habitatnih tipov morajo sanacijski posegi predvidevati tudi odstranjevanje morebitnih invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst.

IV. ZASNOVA PROJEKTNIH REŠITEV IN POGOJEV GLEDE PRIKLJUČEVANJA OBJEKTOV NA GOSPODARSKO JAVNO INFRASTRUKTURO IN GRAJENO JAVNO DOBRO

16. člen

(pogoji za prometno urejanje)

(1) Območje kamnoloma Laže-1, 2. etapa se navezuje na obstoječo javno cestno omrežje posredno preko obstoječega kamnoloma Laže in posebne priključne ceste na regionalno cesto Postojna–Senožeče–Koper.

(2) Parkirišča za osebna vozila zaposlenih kot tudi tovornih vozil so zagotovljena v okviru obstoječih ureditev kamnoloma Laže.

(3) Okoliškimi gozdovom, ki mejijo na območje OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa, bo omogočeno normalno gospodarjenje z gozdom. To pomeni, da nosilec rudarske pravice za

izkoriščanje eventualne gozdne poti, ki sedaj potekajo preko območja predvidene širitve kamnoloma, nadomesti z novimi potmi, ki potekajo izven območja širitve predvidenega s tem OPPN.

17. člen

(pogoji za komunalno in energetska urejanje)

(1) Za delovanje kamnoloma Laže-1, 2. etapa ni potrebna izgradnja ali napeljava novega komunalnega voda ali energetske infrastrukture.

(2) Vsi objekti in infrastruktura v pridobivalnem prostoru kamnoloma Laže-1 so že zgrajeni in obratujejo na podlagi posebnih dovoljenj in potrebne tehnične dokumentacije.

(3) Pred začetkom izvajanja del po tem OPPN je obvezno izvesti zajem meteornih voda iz povoznih površin znotraj območja kamnoloma. Zajete meteorne vode se pred izpustom v odvodnik vodi preko ustrezno projektiranega in izvedenega usedalnika, v katerem se usedejo suspendirani delci.

(4) Vsi obstoječi objekti in infrastruktura bodo v celoti pokrivali pridobivanje mineralne surovine v razširjenem delu 2. etape kamnoloma Laže-1. Podaljšata se samo dostopni cesti na etaže razširjenega kamnoloma na vzhodu in zahodu pridobivalnega prostora in bosta v celoti locirani v razširjenem pridobivalnem prostoru.

(5) Za potrebe zaposlenih so vsi potrebni servisni prostori že zagotovljeni v okviru naprav in objektov obstoječe 1. etape že delujočega kamnoloma Laže-1.

18. člen

(gradbeni odpadki)

Začasna deponija gradbenih odpadkov je organizirana na posebnem zbirnem platoju za predelavo, kjer se ločita jalovina in humus od uporabne hribine. Tako ločeni jalovina in humus se uporabita za kasnejšo sanacijo in biološko rekultivacijo kamnoloma.

V. REŠITVE IN UKREPI ZA VARSTVO OKOLJA, NARAVNIH VIROV IN OHRANJANJA NARAVE TER OHRANJANJA KULTURNE DEDIŠČINE

19. člen

(varovanje okolja)

(1) Izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca predstavlja »per se« poseg v okolje in naravo. Ker je območje kamnolomov v Lažah določeno z veljavnimi občinskimi planskimi akti kot območje za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca, bo potrebno z načinom eksploatacije in poznejšo sanacijo in biološko rekultivacijo zagotoviti najmanjše možne negativne vplive na okolje.

(2) Kamnolom Laže-1, 2. etapa je lociran 600 m severozahodno od starega kamnoloma Laže ter 300 m severno od regionalne ceste Postojna–Senožeče–Koper. Z regionalno cesto je kamnolom povezan s posebno priključno cesto. Lokacija kamnoloma je od najbližjega naselja Laže oddaljena 1000m zračne razdalje. S predvideno širitvijo kamnoloma Laže-1, 2. etapa se bo pridobivalni prostor oddaljeval od naselja Laže.

20. člen

(ohranjanje narave ter trajnostna raba naravnih dobrin)

(1) V območju urejanja ni naravnih prvin, ki bi bile zaščitene z varovalnim režimom.

(2) Se pa območje OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa nahaja na območju pričakovanih naravnih vrednot OPNV karbonati.

(3) Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja naravnih vrednot, predvsem podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot.

(4) Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot (jame, brezna). Za zagotavljanje ustreznega varstva podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot med gradnjo (izkopavanjem rudnine) je ob odkritju jame, brezna treba upoštevati veljavno zakonodajo. Ob odkritju jame je treba takoj obvestiti Ministrstvo za okolje in prostor, Agencijo RS za okolje. Lastnik zemljišča, na katerem je bila najdena jama, ali fizična oz. pravna oseba, ki izvaja dejavnost, med katero je prišlo do najdbe, je dolžan omogočiti raziskavo jame. Hkrati mora zaščititi jamo pred uničenjem ali poškodbo.

21. člen

(ohranjanje gozdov)

V primeru, da bodo zaradi delovanja kamnoloma prekinjene posamezne prometnice (gozdne vlake ali druge poti), ki omogočajo dostop do drugih gozdnih parcel, ki so zunaj

območja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa, mora nosilec rudarske pravice za izkoriščanje zagotoviti nadomestne prometnice, da bo z okoliškim gozdom, ki meji na območje OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa, omogočeno normalno gospodarjenje.

22. člen

(ohranjanje biotske raznovrstnosti)

(1) Del območja predvidenega OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa sega v območje Slavenskega ravnika in v območje sklenjenega gozdnega prostora, ki je osrednji del teritorija tropa volkov, ki se redno zadržuje v tem gozdnem prostoru. Območje je pomembno tudi kot povezovalni koridor južnega dela dinarskega prostora z zahodnim dinarskim (Nanos, Trnovski gozd) in naprej v alpski prostor ne samo za volka, ampak tudi za rjavega medveda in navadnega risa.

(2) Območje obstoječega kamnoloma se s predvidenim OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa širi preko grebena imenovanega Slemena. Ker gre za širitev preko grebena se ocenjuje, da bo vpliv večji, kot je bil do sedaj, ko je greben preprečeval širjenje hrupa in osvetljevanja proti severu in severovzhodu.

(3) Kot omilitveni ukrepi se mora v zvezi s tem upoštevati sledeče:

- Izvedba širitve se v nadaljnjih fazah načrtuje tako, da se čim dlje ohranja zaslon grebena Slemena, ki preprečuje širitev hrupa proti severu in severovzhodu.
- Širitev od grebena Slemena proti severu in severovzhodu je mogoče izvajati samo v dnevnem času med 9. in 15. uro, območje pa ne sme biti osvetljeno. To se nanaša na dela povezana s pridobivanjem surovine pri napredovanju širitve.
- Pri napredovanju izkoriščanja kamnine na območju prehoda čez greben Slemena, se v času kotitve in zgodnjega obdobja oskrbe mladičev (od marca do začetka junija) pozornost nameni optimizaciji izvajanja hrupnejših dejavnosti (miniranje). V ta namen se prva tri leta izvajanja OPPN vsako leto - in nato (lahko redkeje) po prilagojeni dinamiki v skladu z ugotovitvami in programom - s strani strokovnjaka za velike zveri izvede spremljanje prisotnosti in stanja velikih zveri (zlasti volka) v okolici območja OPPN (radij cca. 3 km). V sodelovanju z njim se nato določi obseg in pogostost izvedbe miniranja. Uporaba pnevmatskih kladiv na robu Slemena (severna stran) je v navedenem obdobju prepovedana.
- Spremljati je treba stanje sklenjenih površin gozdnega prostora, ki ostaja po izvedbi OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa v smeri proti severu, severovzhodu in vzhodu ter zagotoviti, da se ne izvaja obsežnih krčitev tega gozdnega prostora, ki se ohranja kot sklenjen gozdni koridor.
- V fazo detajlnega izvajanja širitve in pridobivanja kamnine v kamnolomu se vključi strokovnjaka za velike zveri. Ugotovitve strokovnjaka je treba upoštevati pri organizaciji in operacionalizaciji izvajanja del tekom izvajanja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa.
- Območje izrabe mineralne surovine se ogradi na način, da bodo preprečeni padci živali v območje, kjer poteka izkop le-te.

- Posegi se načrtujejo na način, da se na območju ohranja ugodno stanje: habitate varovanih vrst se mora ohranjati v takem stanju, ki bo zagotavljalo dolgoročno ohranitev vrst.

(4) Poleg navedenih ukrepov je treba v zvezi s tem upoštevati:

- V času delovanja kamnoloma se izvaja monitoring velikih zveri v zvezi z ugotavljanjem vplivov in morebitnih negativnih posledic za velike zveri, zlasti za volka. Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje je v času delovanja kamnoloma obvezan zagotavljati izvajanje spremljanja prisotnosti in stanja velikih zveri, zlasti volka s strani strokovnjaka za velike zveri, v okolici območja OPPN (radij cca 3 km). Na podlagi tega se delovanje kamnoloma in s tem povezano rudarsko pravico prilagodi ugotovitvam. Za izvedbo spremljanja se v fazi izvedbe izdelata program spremljanja, ki ga pripravi strokovnjak za velike zveri. V prvih treh letih se spremljanje s strani strokovnjaka za velike zveri izvaja vsako leto v času izvajanja OPPN. V nadaljevanju pa se dinamika lahko prilagodi in se lahko izvaja tudi bolj poredko v skladu z ugotovitvami in programom.
- Gozdna in grmiščna vegetacija je habitat ogroženih in zavarovanih ptic (npr. velike sinice), zaradi česar se lesna vegetacija odstranjuje izven spomladanskega časa. Odstranjevanje lesne zarasti se tako lahko izvaja samo od avgusta do januarja.
- Zaradi varstva habitatnih tipov se morebitne zasaditve lahko izvajajo samo z lokalnimi travnimi mešanicami, sadikami ali semeni.
- Zaradi varstva habitatnih tipov morajo sanacijski posegi predvidevati tudi odstranjevanje morebitnih invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst.

23. člen

(varstvo kulturne dediščine)

(1) V območju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa ni registriranih enot kulturne dediščine.

(2) V bližini se nahaja enota kulturne dediščine Razdrto – arheološko najdišče Goli vrh, EŠD 13047. Gre za ostaline gradišča in avstrijskih obrambnih fortifikacij iz časa napoleonskih vojn. Gradišče je z lego na dominantni vzpetini nadziralo prehod v Vipavsko dolino.

(3) Ker gre za poseg v neposredno bližino tega registriranega arheološkega najdišča in so na območju posega možne arheološke najdbe, je smiselno izvesti predhodne arheološke raziskave za oceno arheološkega potenciala.

(4) Strokovni nadzor nad posegi:

V kolikor predhodne arheološke raziskave niso opravljene pred začetkom izvedbe zemeljskih del, je zaradi varstva arheoloških ostalin potrebno Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine omogočiti dostop

do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi. Lastnik zemljišča, nosilec rudarske pravice za izkoriščanje ali izvajalec rudarskih del (oziroma tehnični vodja) mora o dinamiki gradbenih del pisno obvesti ZVKDS, OE Nova Gorica vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del.

(5) Odkritje arheološke ostaline:

Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja, lastnika zemljišča, nosilca rudarske pravice za izkoriščanje ali izvajalca rudarskih del (oziroma tehničnega vodjo) ob odkritju dediščine obvezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

24. člen

(varovanje pred onesnaženjem tal)

(1) V času pridobivanja eksploatacije je treba zagotoviti vse varnostne ukrepe in tako organizacijo na gradbišču, da bo preprečeno onesnaževanje voda in izlitje nevarnih tekočin na prosto ali v zemljo.

(2) Humus s področja kamnoloma je treba odstraniti in ga deponirati na območju, ki je namenjeno za njegovo deponiranje. V primeru ko je mogoče, se lahko deponira tudi na obrobju etaž, če se kaže potreba po njegovi hitri uporabi. Odkopno jalovino je treba deponirati ločeno od humusa. Oboje, jalovina in humus, se uporabljata pri ureditvi brežin in sanaciji.

(3) Odložena humus in jalovina morata biti deponirana na način, da se prepreči erozija.

(4) V času izkoriščanja je treba izvajati sprotno sanacijo brežin na izkoriščenem delu (od zgoraj navzdol).

(5) Za rekultivacijo/sanacijo se lahko uporabi zemeljski izkop, ki je nastal znotraj območja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa, druge inertne materiale in viške zemeljskih materialov. Za sanacijo je prepovedano uporabljati odpadke, razen zemeljskih odpadkov s klasifikacijo odpadka 17 05 04.

(6) Mehanizacija, ki se uporablja za pridobivanje, transport in obdelavo kamna (nakladalci, bagri, dvigala, žage ...), mora biti vzdrževana in tehnično brezhibna. Osebje, ki rokuje z mehanizacijo, mora biti ustrezno usposobljeno za ravnanje ob nesrečah in nepredvidenih izlitjih. V primeru nesreče ali nepredvidenega izlitja je treba takoj obvestiti pristojne organe in pristopiti k sanaciji.

(7) V času izkoriščanja je treba zagotoviti vse varnostne ukrepe in tako organizacijo, da bo preprečeno izlitje nevarnih tekočin na prosto ali v zemljo. Potencialno nevarnost onesnaževanja okolja namreč lahko predstavlja morebitno izlitje naftnih derivatov, ker bodo v kamnolomu obratovali stroji z motorji z notranjim izgorevanjem. Delovne stroje, kot so nakladalci, bagri, dvigala, žage ... se oskrbuje z mobilno cisterno na platoju (pralni ploščadi) z oljnim lovilcem. Vsa mobilna vozila, kot so kamioni in ostala vozila, se z gorivom oskrbuje na javnih črpalkah ali na enak način kot ostala mehanizacija.

(8) Vse odpadke, ki bodo nastajali pri tehnoloških procesih pridobivanja in obdelave, je treba zbirati v primernih posodah, ki so namenjene za skladiščenje odpadkov. Prostor, kjer se odpadki skladiščijo, naj bo utrjen, pokrit, brez odtokov in odporen na tekočine, ki se v tem prostoru skladiščijo.

(9) To velja tudi za razne odpadke, kot so z oljem prepojene krpe, ki jih je treba sproti odstraniti iz območja kamnoloma na za to predvideno deponijo. Za uničenje in odvoz odpadov, ki nastanejo zaradi del, je odgovoren nosilec rudarske pravice za izkoriščanje.

(10) V območju, kjer bo potekalo izkoriščanje, večja popravila in vzdrževanje niso dovoljena. V kamnolomu se lahko na osnovni ploščadi (poleg obstoječih pri asfaltni bazi in na platoju za predelavo gradbenih odpadkov) uredi nova ustrezna lokacija (betonska plošča z usedalnikom in lovilcem olj), kamor je treba odpeljati stroj ali napravo v okvari in tam izvesti popravila.

(11) Znotraj obstoječega osnovnega platoja za servisiranje, vzdrževanje in parkiranje vozil (ko le-ta niso v uporabi) mora biti utrjena pralna ploščad z lovilcem olj, odporna na tekočine, ki se tam skladiščijo – onemogočeno mora biti iztekanje v okolje. Prostor mora biti opremljen z absorpcijskimi materiali, ki jih je treba uporabiti v primeru morebitnega izlita.

(12) Redno je treba kontrolirati brezhibnost vozil in strojev skladno z navodili za vzdrževanje in uporabo.

(13) Mehanizacija (mobilni stroji) se z gorivi in mazivi oskrbuje na posebej urejenem platoju za pretakanje goriva, ki mora biti narejen v skladu s tovrstnimi predpisi in opremljen z lovilci maščob. Strogo je prepovedano menjavanje olja ali drugih tekočin na mehanizaciji in vozilih na osnovnem platoju ali na kakem drugem mestu v kamnolomu, ki ni za to namenjeno, pripravljeno in primerno opremljeno. Izjemoma je dovoljeno na delovnem mestu (etaži) oskrbovati kompresor vrtalne garniture in buldožer. V času oskrbovanja z gorivom mora biti pod rezervoar postavljena lovilna ponjava in polivinilaste folije, da prestrežejo morebitne manjše izlive goriva. Treba je onemogočiti tudi odlaganje kakršnihkoli odpadkov v kamnolomu.

(14) Po končanem pridobivanju je treba odstraniti vse ostanke začasnih deponij. Vse z gradnjo prizadete površine je treba sanirati in krajinsko ustrezno urediti.

(varstvo zraka)

(1) Pripravljalna dela se bodo izvajala sočasno z napredovanjem razširitve kamnoloma. Uporabile se bodo sedanje poti, ki se bodo po potrebi le prilagodile novim etažam. V času pripravljanih del bodo lahko nastajale lokalno povezane emisije v zrak neposredno z izpušnimi plini gradbene mehanizacije in delovnih naprav (npr. motorna žaga pri podiranju dreves) na lokaciji posega, z izpušnimi plini iz transportnih vozil ter s prašenjem zaradi poseke gozda, odstranjevanja zemeljskega izkopa ter s tem povezanega transporta po makadamskih površinah. Vpliv prašenja in emisij škodljivih snovi iz delovnih strojev in transportnih vozil v času pripravljanih del bo začasen in lokalni.

(2) Daleč največji vpliv na kakovost zraka pri izkoriščanju kamnine v kamnolomih so emisije prašnih delcev. Te v največji meri nastajajo pri razstreljevanju, kasneje tudi pri drobljenju in separaciji materiala ter med transportom materiala.

(3) Prašne usedline so že do sedaj predstavljale največji vir emisij, prav tako pa je na območju kamnoloma prisotnega veliko prahu. Podoben obseg prašenja lahko pričakujemo tudi med obratovanjem kamnoloma v 2. etapi, ker bo obseg dela podoben, kot je bil do sedaj.

(4) Pri ravnanju z materialom (drobljenje, sejanje, nakladanje, transport ...) bodo nastajale predvsem emisije prahu.

(5) Predviden obseg del bo enak kot do sedaj, zato se predvideva, da bodo emisije v zrak ostale na podobni oz. enaki ravni kot do sedaj in zunaj meja kamnoloma ne bodo prekomerne, medtem ko bodo lahko na lokaciji kamnoloma ob nadaljevanju dela brez ukrepov mejne vrednosti emisij prahu in prašnih usedlin presežene.

(6) Tehnologija pridobivanja granulotov in mineralne surovine med širitvijo bo ostala enaka kot v obstoječem stanju. V procesu pridobivanja kamnine (zaradi naravne vlažnosti materiala) ne prihaja do večjih emisij trdih delcev v zrak.

(7) Miniran kamen se dovaža do obrata separacije, kjer se material drobi v čeljustnem drobilniku. Nato se material preko dozatorja z rešetkami in sejalnicami sortira na različne granulacije in se ga preko transportnih trakov odlaga na deponijo.

(8) Na območju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa bodo viri emisij onesnaževal v zrak ostali približno enaki kot v obstoječem stanju, in sicer:

- miniranje – razstreljevanje z namenom pridobivanje kamnine,
- prerivanje, odiranje in nakladanje materiala na etažah oz. platoju,
- drobljenje materiala zaradi priprave frakcij za nadaljnjo uporabo (drobljenje in separacija),
- transport pridobljenega materiala.

(9) Emisije trdnih delcev v času miniranja bodo časovno omejene in ne bodo predstavljale pomembnega vira. Pri detonaciji nastanejo plini NOX, CO₂ in CO. Vsa gospodarska razstreliva imajo pozitivno bilanco kisika, zato je nastanek teh plinov količinsko

relativno majhen. Večji vir emisij predstavljajo vrtalne garniture za pripravo vrtin za namestitvev razstreliva v vrtine (priprava na miniranje).

(10) Drobljenje in sortiranje drobljenih frakcij je prevladujoči vir emisij trdnih delcev. Z izvedbo OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa bo ostalo postrojenje za drobljenje na frakcije nespremenjeno. Glede na to, da se bodo na obstoječem kamnolomu začela dela zapiranja, se je nekoliko spremenila samo lokacija postrojenja za predelavo odkrivke in tamponskih materialov. Po podatkih nosilca rudarske pravice za izkoriščanje se je to postrojenje prestavilo nekoliko višje na lokacijo platoja za zbiranje gradbenih odpadkov.

(11) Prevozi s težkimi tovornimi vozili bodo po podatkih nosilca rudarske pravice za izkoriščanje ostali v okviru obstoječega. Tako ni pričakovati dodatnih emisij zaradi premikov tovornih vozil po dovoznih poteh znotraj območja kamnoloma in po transportnih poteh.

(12) Onesnaževalce zraka v kamnolomu lahko razdelimo na dva dela. Prvo skupino vira onesnaženja predstavlja prašenje in prah iz naslova miniranja in izkoriščanja kamnin. Drugo skupino pa predstavljajo emisije izpušnih plinov in morebitno prašenje pri transportu ali prekladanju materiala. Največji delež na končni rezultat prida prvi vir onesnaženja, minimalnega pa drugi.

(13) Obremenitev kakovosti zraka glede na sedanje stanje se ne bo bistveno spreminjala. Do večjega obsega prašenja prihaja predvsem v času miniranja in manipulacije materiala, in sicer ob neugodnih vremenskih razmer ter ob slabi pripravi materiala oz. ob neustreznem ravnanju.

(14) Rezultat modelnega izračuna obremenitve okolja z delci PM10 kaže, da izven območja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa in območja obstoječega kamnoloma mejne vrednosti za delce PM10 niso presežene. Na podlagi navedenega je razvidno, da tudi v primeru maksimalne možne obremenitve (dejanska produkcija je lahko tudi za več kot polovico manjša) do preseganja mejnih vrednosti izven območja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa in območja obstoječih dejavnosti ne bo prihajalo.

(15) V primerjavi z obstoječim stanjem se emisije delcev zaradi izvedbe OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa ne bodo bistveno povečale. Izkoriščanje se bo izvajalo dosledno od zgoraj navzdol s sprotno sanacijo končnih brežin. S tem se bo sproti saniralo odprte površine, ki so lahko vir emisij. Izvedba OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa ne pomeni povečanje emisij onesnaževal v zrak. Posledično se tudi kakovost zraka v ožji okolici in pri najbližjih stanovanjskih objektih ne bo poslabšala. Zaradi pomaknjenosti proti severovzhodu glede na obstoječi kamnolom, se bo oddaljenost od najbližjega poselitvenega območja povečala, kar bo dodatno vplivalo na zmanjšanje verjetnosti, da bi pri najbližjih stanovanjskih objektih prišlo do povečanja koncentracij prašnih delcev.

(16) Na podlagi navedenega je razvidno, da se kazalec kakovosti zraka pri najbližjih stanovanjskih objektih glede na izhodiščno stanje ne bo bistveno spremenil. Prav tako se kazalec glede na izhodiščno stanje ne bo bistveno spremenil v bližnji okolici.

(17) Kot omilitveni ukrep se upošteva dejstvo, da se lokacije za drobljenje in separacijo ohranijo na obstoječem mestu in ne pomikajo višje, ker bi pri tem prihajalo do višjih srednjih letnih koncentracij prašnih delcev PM10.

(18) Srednje letne koncentracije delcev PM10 pri najbližjih stanovanjskih objektih so globoko pod mejno vrednostjo. Naravno oviro za širjenje delcev v smeri vasi Laže predstavlja reliefna bariera Hrib, ki s svojo gozdnatostjo dodano preprečuje širjenje prašnih delcev v smeri vasi Laže. Drugih naselij oz. stanovanjskih objektov v bližini ni.

(19) Za dodatno zmanjšanje emisij so podane naslednje usmeritve:

- Delovni stroji in mehanizacija morajo biti redno vzdrževani in tehnično brezhibni.
- V primeru ustavljanja vozil, transportnih sredstev in delovnih strojev za daljši čas je treba ugasniti motor.
- Vožnja po podlagi, kjer je možnost nastanka prašenja, mora biti počasna. Po potrebi se take poti dodatno utrdi.
- V sušnih ali vetrovnih obdobjih se material moči, da ne pride do prašenja.
- Vegetacijo v kamnolomu in okolici se odstranjuje preudarno, prav tako se jo kasneje čim hitreje in čim bolje sanira, saj le-ta veliko pripomore pri zadrževanju in preprečevanju širitve prašnih delcev.
- Ob izvajanju del je nujno potrebno s koles kamionov pri izhodu iz območja posega odstraniti blato ali prašne delce. Prav tako morajo biti dovozne poti utrjene in redno čiščene.
- Uporablja se transportne poti znotraj območja kamnoloma. Treba je uporabljati princip krajšanja transportnih poti in se kolikor je mogoče izogibati prevozu skozi poseljena območja.
- Treba je upoštevati določila veljavne zakonodaje o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter določil o preprečevanju in zmanjševanju emisij celotnega prahu, ki se nanašajo na pretovarjanje in skladiščenje na prostem.
- Zmanjšanje površin, s katerih je mogoče razpršeno emitiranje prašnih delcev, na najmanjšo možno mero: sprotno zagrinjanje in zasaditev že izkoriščenih površin kamnoloma in drugih površin na območju kamnoloma, ki niso v uporabi, skladno z rudarskim projektom.
- Na lokaciji kamnoloma se postavi lokalna merilna postaja za spremljanje smeri in hitrosti vetra, rezultati pa se uporabijo v sklopu izdelave PVO. V sklopu PVO se nato izvede tudi modelna napoved sprememb smeri vetra glede znižanja vzpetine Slemena.

(20) Monitoring koncentracije prašnih delcev PM10: nosilec rudarske pravice za izkoriščanje izvede dnevne meritve koncentracij prašnih delcev PM10 enkrat na leto, minimalno vsaj dva tedna (priporočljivo pa en mesec) v času sušnega obdobja.

26. člen

(varstvo pred hrupom)

(1) Obremenitev okolja s hrupom zaradi izvedbe OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa je pričakovati zaradi:

- delovanja strojev in naprav znotraj območja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa,
- delovanja strojev gradbene mehanizacije pri pridobivanju tehničnega kamna,
- transporta materiala znotraj območja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa in znotraj območja obstoječega kamnoloma,
- drobljenja in separacije materiala na območju obstoječega kamnoloma,
- izvedbe miniranja (kratkotrajni, občasni vpliv),
- obratovanja obstoječe dejavnosti asfaltne baze, separacije in betonarne.

(2) Pri varovanju pred hrupom se loči vplive hrupa:

- na prebivalce in okolico ter
- na zaposlene delavce v kamnolomu.

(3) Iz vidika obremenitve okolja s hrupom se ne pričakuje večjih sprememb v obremenjenosti s hrupom v primerjavi z obstoječim stanjem. Dela se že izvajajo na območju obstoječega kamnoloma in se bodo zaradi izvedbe OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa le lokacijsko premaknila proti severovzhodu. Glede na smer premikanja je to v smeri stran od stanovanjskih objektov oz. poselitvenega območja. Hrup bo nastajal med vsemi fazami izvedbe del v kamnolomu. Najhrupnejši vir je vsekakor miniranje, ki pa je zelo kratkotrajne narave (manj kot 1 s). Bolj konstanten vir predstavljajo obdelava kamnine in njena manipulacija, drobilna in sejalna naprava, vrtnanje, gozdna ter gradbena mehanizacija in transport.

(4) Na južnem robu obstoječega dela kamnoloma (proizvodni kompleks Laže-1) bodo še naprej delovale povezane dejavnosti (asfaltna baza, separacija). Ker bo predviden obseg del zaradi izvedbe OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa enak kot do sedaj, se predvideva, da bo obremenitev s hrupom iz tega vira ostala na podobni oz. enaki ravni kot do sedaj.

(5) Strojniki mehanizacije in delavci, ki izvajajo dela v bližini, morajo uporabljati osebna zaščitna sredstva za varovanje sluha pred učinki hrupa (glušniki, zaščitni čepki). Vse delavce je potrebno redno pošiljati na periodične zdravniške preglede.

(6) Vsi stroji in oprema morajo biti ustrezno tehnično opremljeni za zmanjševanje hrupa ter redno vzdrževani in nadzorovani. Z namenom varovanja prebivalcev in okolice pred hrupom morajo biti strojna mehanizacija in naprave za obdelavo opremljene z dušilci hrupa oz. protihrupno opremo.

(7) Upoštevati je treba splošne ukrepe in normative za varstvo delavcev pred škodljivim delovanjem ropota na človeški organizem, kot jih določa veljavna zakonodaja.

(8) Monitoring vrednosti kazalcev hrupa v okolju: v času obratovanja kamnoloma je treba skladno z veljavno zakonodajo izvajati monitoring hrupa. V okviru prvih meritev in obratovalnega monitoringa hrupa je treba zagotoviti meritve obremenitve s hrupom kot

posledico emisije vseh virov hrupa v kamnolomu. Zavezanec za izvedbo obratovalnega monitoringa hrupa je nosilec rudarske pravice za izkoriščanje, meritve izvaja od ministrstva pooblaščen organizacija in sicer 1 krat na 3 leta v času izvajanja OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa.

27. člen

(spremljanje stanja okolja)

(1) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje skladno s predpisi zagotovi spremljanje stanja okolja za tiste kazalce, pri katerih ni na voljo podatkov iz državnega monitoringa. Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje zagotovi redna poročila o spremljanju stanja okolja v času izvajanja plana za naslednje kazalce:

- srednja letna koncentracija prašnih delcev PM10,
- vrednosti kazalcev hrupa v okolju,
- vrednost seizmičnih meritev hitrosti vibracij pri izvedbi miniranja,
- prisotnost in stanje velikih zveri, zlasti volka v okolici območja OPPN (radij cca 3 km).

(2) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje občini posreduje podatke o izvedenem monitoringu stanja izbranih kazalcev. Občina pripravi periodično poročilo (na 5 let) in s tem poročilom obvesti pristojno ministrstvo.

VI. REŠITVE IN UKREPI ZA OBRAMBO TER VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI, VKLJUČNO Z VARSTVOM PRED POŽAROM

28. člen

(varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

(1) Z OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa so zagotovljeni prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi, s katerimi je omogočeno izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca, v skladu z določili veljavnih planskih in izvedbenih aktov občine Divača.

(2) Nevarne snovi v kamnolomu predstavljajo naftni derivati, kot so dizel gorivo, motorna olja in hidravlična olja strojev, razstreliva in razstrelilna sredstva. Kako ravnati s temi snovmi, je določeno z veljavnimi predpisi.

(3) Po zakonu je treba za zaposlene izdelati ustrezna navodila za ravnanje z različnimi nevarnimi snovmi ter navodila in postopke za ravnanje v primeru nesreče.

29. člen

(varstvo pred požarom)

(1) Na območju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa gradnja objektov sicer ni predvidena, do požara pa lahko pride pri miniranju, odkopavanju zaradi pojava iskrenja, kakor tudi pri obratovanju gradbene mehanizacije in navsezadnje zaradi človeškega faktorja. Požar se lahko razširi na okoliški gozd in objekte. Požarno varstvo mora biti urejeno v skladu z veljavnimi požarno-varstvenimi predpisi. Lokacija je lahko dostopna za gasilska vozila, obstoječi cestni sistem omogoča dostop z vozili za intervencijo in za razmeščanje opreme za gasilce (v skladu z SIST DIN 14090, maj 1996). Najbližja gasilska enota je v Senožečah, ki je od lokacije kamnoloma oddaljena cca 5 minut vožnje.

(2) Sežiganje gorljivih delov, kot so grmičevje, kartonska embalaža ..., se opravi, ko je brezvetrje in pod kontrolo delavcev, ogenj pa se mora popolnoma pogasiti. V vetrovnem in suhem obdobju detonacijska vrstica ne sme biti napeljana skozi travo in podrast. Na vrtnih napravah mora biti nameščen gasilni aparat.

(3) Kamnolom mora imeti izdelan protipožarni načrt z ukrepi zavarovanja pred požari, ki naj vsebuje načrt požarne preventive in intervencije v primeru nastanka požara na različnih lokacijah.

30. člen

(zaščita pred miniranjem oz. vibracijami)

(1) Glede na rezultate dosedanjih meritev vibracij in učinkov miniranj ob obratovanju obstoječega kamnoloma, kjer se uporablja ista tehnologija, kot bo uporabljena v novem delu kamnoloma v primeru izvedbe OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa, se ob upoštevanju oddaljenosti objektov od kamnoloma ter omilitvenih ukrepov, ki so predvideni z rudarskim projektom, predvideva, da dovoljene hitrosti vibracij verjetno ne bodo presegle dovoljenih vrednosti za razred zaščite, v katerega se uvrščajo najbližji stanovanjski objekti v naselju Laže.

(2) Izpostaviti je treba tudi, da se s širitvijo kamnoloma območje izkoriščanja odmika od objektov, ki so sedaj oddaljeni cca 850 m oz. od območja naselja Laže (širitev je predvidena v smeri proti severu stran od območja naselja).

(3) Na podlagi tega se ocenjuje, da bo sprememba gibanja izbranega kazalca ostala na ravni dosedanjih rezultatov meritev ob predpostavki, da bodo upoštevani ukrepi za izvajanje vrtnja in miniranja, ki so predvideni z rudarskim projektom, in standardi za izvajanje miniranj v kamnolomu.

(4) Usmeritve, ki se podajajo z namenom preprečevanja pojava prekomernih vplivov:

- Miniranje je treba izvajati v skladu s projektom. Upoštevati je treba priporočene detonacijske polnitve in uporabljati takšno tehnologijo pridobivanja mineralne surovine, s katero bodo učinki miniranja (razmet, tresljaji in zračni udar) na okolico v okviru kriterijev, ki so določeni s tujimi standardi (DIN 4150 / nemški standard, ONORM S 9020 / avstrijski standard).
- Ne glede na eksplozivne polnitve posamezne vrtine je priporočena milisekundna zakasnitev vsake vrtine.
- Sprotno je treba obveščati okoliške prebivalce o času predvidenega miniranja.
- Občasno je treba izvajati meritve hitrosti širjenja vibracij v času miniranja pri okoliških objektih v naselju Laže.
- Delo polnjenja in mašenja minskih vrtin se mora izvajati pod stalnim nadzorom.
- Ustrezno okoliščinam se vrtine polnijo z manjšo koncentracijo razstreliva (rahljano miniranje).
- Polnitve minskih polj in minska polja je treba prilagajati glede na rezultate seizmičnih meritev.
- Zavarovanje pred razmetom, ko se miniranje izvaja na zgornjih etažah, je treba doseči s pokrivanjem s posebnimi varovalnimi mrežami ali pregrinjali iz gumijastih trakov.
- Za zmanjšanje vplivov zračnega udara pri miniranju je treba ustrezno usmerjati odkopno fronto, da ostanejo naravne prepreke (gozd) za širjenje udarnega vala.

(5) ELES d.o.o. kot izvajalec prenosne dejavnosti visokonapetostnih vodov zahteva od nosilca rudarske pravice za izkoriščanje, da se dela izvaja tako, da ne pride do poškodb daljnovodov in povzročitve posredne škode. Pri vseh minerskih delih v bližini daljnovodov se morajo upoštevati priporočila s strani Inštituta za rudarstvo, geotehnologijo in okolje v Študiji odpiranja in razvoja kamnoloma Laže-1 (izdelal IRGO, april 1994, Ljubljana) točka 5.5 Tehnologija miniranja z ozirom na visokonapetostne daljnovode.

(6) Monitoring vrednosti seizmičnih meritev hitrosti vibracij pri izvedbi miniranja: nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mora občasno izvesti meritve hitrosti širjenja vibracij v času miniranja pri okoliških objektih v naselju Laže v skladu s standardom za meritve hitrosti vibracij (DIN 4150 / nemški standard, ONORM S 9020 /avstrijski standard). Izvede se vsaj ena meritev vsako leto.

VII. ETAPNOST IZVEDBE PROSTORSKE UREDITVE

31. člen

(etapnost/faznost izvedbe)

(1) Z OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa so predvideni posegi v prostor del enovitega posega, ki je razdeljen na 3 faze.

(2) Na grafičnih listih je prikazana faznost po kateri se odpira kamnolom od 1. faze na jugovzhodu, preko 2. faze na sredini in se zaključi s 3. fazo na severozahodu. Ob ustrezni argumentaciji (težave z odkupom zemljišč, kotitev mladičev v spomladanskem času...) je možna je tudi drugačna faznost, ki se npr. začneja z 2. fazo namesto s 1. fazo, predčasno se lahko preide v 3. fazo, preden je zaključena 2. faza ...

VIII. VELIKOST DOPUSTNIH ODPSTOPANJ OD FUNKCIONALNIH, OBLIKOVALSKIH IN TEHNIČNIH REŠITEV

32. člen

(dopustna odstopanja)

Pri realizaciji OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa so dopustna odstopanja, če se poiščejo prostorsko, tehnološko, prometno, ekonomsko, geološko, hidrološko, geomehansko ali tehnično utemeljene oz. primernejše rešitve. Odstopanja so mogoča pod pogojem, da ni ogrožena požarna, zdravstvena in ekološka varnost ljudi in objektov.

IX. DRUGI POGOJI IN USMERITVE ZA DOLOČITEV MERIL IN POGOJEV PO PRENEHANJU VELJAVNOSTI OPPN

33. člen

(razmejitve in primopredaja)

V območju OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa ni nobene javne infrastrukture, ki bi jo po končanih posegih moral nosilec rudarske pravice za izkoriščanje predati upravljavcem v upravljanje in vzdrževanje.

34. člen

(prenehanje veljavnosti)

Odlok o OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa bo prenehal veljati, ko bodo z načrtom predvideni posegi izvršeni in sanirani. Po prenehanju veljavnosti se bo območje urejalo s prostorsko izvedbenimi pogoji določenimi v občinskem prostorskem načrtu Občine Divača.

Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje kamnoloma Laže-1, 2. etapa (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 28/2017) vsebuje naslednje končne določbe:

»X. KONČNE DOLOČBE

35. člen

(nadzor)

Inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat RS za okolje in prostor.

36. člen

(vpogled)

OPPN kamnolom Laže-1, 2. etapa je stalno na vpogled na Občini Divača in Upravni enoti Sežana.

37. člen

(pričetek veljavnosti odloka)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem glasilu slovenskih občin.«

Odlok o spremembah in dopolnitvah Občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje kamnoloma Laže-1, 2.etapa (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 50/2017) vsebuje naslednjo končno določbo:

»4. člen

Ta Odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem glasilu slovenskih občin.«.